

KESKKONNAAMET

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS

Märge tehtud: 12.06.2024

Juurdepääsupiirang kehtib kuni: 11.06.2029

Alus: AvTS § 35 lg 1 p 8

Teabevaldaja: Keskkonnaamet

Avely Austa
Austa Rattaklubi
info@austa.ee

Teie 03.06.2024 nr 02_24-030624

Meie 12.06.2024 nr 7-9/24/11910-2

Nõusolek 24. Elva rattamaratoni korraldamiseks

Austatud Avely Austa

Edastasite Keskkonnaametile taotluse, milles palute kooskõlastust Eesti rattamaratoni sarja Estonian cup IV etapi raames 24. Elva rattamaratoni läbiviimiseks 27. juulil 2024. Stardi-ja finišipaigaks on Elva linnas Elva Kultuurikeskuse esine keskväljak. Osalejaid on prognoositavalt 1000 ratturit. Taotlusele on lisatud maratoni radade kulgemise skeem.

Elva rattamaratoni puhul on tegemist traditsioonilise üritusega, mis toimub sarnaselt möödunud aastale samal trassil. Rajaskeemi alusel läbivad ratturid Elva-Peedu metsaparki, Elva maastikukaitseala, Otepää loodusparki ning Otepää hoiuala välispiiril olevaid teid. Nii taotluse kui rajaskeemi kohaselt kasutatakse kaitsealadel ainult olemasolevaid teid ja metsaradu.

Elva linnas läbib rattamaratoni rada Elva-Peedu metsaparki¹, mille kaitse-eesmärk on ajalooliselt kujunenud pargi dendroloogiliste, kultuurilooliste, ökoloogiliste, esteetiliste ja puhkemajanduslike väärtuste säilitamine. Elva-Peedu metsapargis on lubatud kuni 50 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata ja pargi valitseja poolt tähistamata kohtades. Rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata ja pargi valitseja poolt tähistamata kohtades on lubatud üksnes pargi valitseja nõusolekul². Jalgratastega sõitmine pargi territooriumil on lubatud selleks määratud teedel ja radadel³. **Rattamaratoni trass kulgeb Elva-Peedu metsapargis mööda Elva linna tänavaid (olemasolevad ettevalmistatud teed), seega ei ole Keskkonnaameti nõusolek metsapargi alale jäävatel tänavatel ratastega liikumiseks vajalik.**

Elva maastikukaitsealal⁴ läbi rattarada Illipalu-Vitipalu sihtkaitsevööndit ja Elva piiranguvööndit⁵. Illipalu-Vitipalu sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on elupaigatüüpide –vähe- kuni kesktoitelised järved, jõed ja ojad, niiskuslembesed kõrgrohusud, lamminiidud, siirde-ja õõtsiksood, vanad loodusmetsad, rohunditerikkad kuusikud, siirdesoo-ja rabametsad–kaitse ning sealsete elupaikade taastamine ja säilitamine, samuti kaitsealuste liikide säilitamine ja kaitse. Elva piiranguvööndi kaitse-eesmärk on Elva jõe, Illi ja Laguja oja oru ja selle ümbruse

¹ Vabariigi Valitsuse 3. märtsi 2006. a määrus nr 64 „Kaitsealuste parkide, arboreetumite ja puistute kaitse-eeskiri“

² Kaitsealuste parkide, arboreetumite ja puistute kaitse-eeskiri § 5

³ Kaitsealuste parkide, arboreetumite ja puistute kaitse-eeskiri § 3 lõike 3

⁴ Vabariigi Valitsuse 10.03.2016 määrus nr 29 „Elva maastikukaitse moodustamine ja kaitse-eeskiri“

⁵ Keskkonnaregistrikoodid KLO1101608 ja KLO1101607

iseloomuliku maastiku ja looduse mitmekesisuse säilitamine, liikide soodsa seisundi tagamine, elupaigatüüpide jõed ja ojad, niiskuslembesed kõrgrohud ja lamminiidud kaitse.

Vastavalt Elva maastikukaitseala kaitse-eeskirjale on Illipalu-Vitipalu sihtkaitsevööndis üle 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine lubatud kohtades, mis on Keskkonnaameti nõusolekul selleks ette valmistatud ja tähistatud⁶, piiranguvööndis on aga kaitseala valitseja nõusolekul lubatud üle 20 osalejaga rahvaürituse korraldamine ka ettevalmistamata ja tähistamata kohas⁷. **Ehk maastikukaitseala piiranguvööndis ürituse korraldamiseks mööda olemasolevaid teid ja radu ei ole vaja kaitseala valitseja nõusolekut, kuid Illipalu-Vitipalu sihtkaitsevööndis tuleb järgida, et ratastega liigutaks rangelt vaid rattamaratoni rajaskeemil näidatud teede- ja radade võrgustikul.**

Otepää looduspargi⁸ territooriumil läbib rada looduspargi Mõrtsuka ja Otepää piiranguvööndeid⁹. Piiranguvööndite kaitse-eesmärk on hästi säilinud pärandkultuurmaastiku elementide, alale iseloomuliku maakasutuse, piirkonnale omase asustusstruktuuri, arhitektuuripärandi ja maastikuilme – säilitamine, looduse mitmekesisuse, kaitsealuste liikide ja elupaikade kaitse ning kaitsealuste üksikobjektide kaitse. Looduspargi piiranguvööndites on kaitseala valitseja nõusoleku lubatud rohkem kui 100 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ette valmistamata kohas¹⁰. **Seega Otepää looduspargi piiranguvööndistes ürituse korraldamiseks mööda olemasolevaid teid ja radu ei ole vaja kaitseala valitseja nõusolekut.**

Otepää looduspargis läbib rattarada väikeses lõigus ka kanakulli (*Accipiter gentilis*) elupaika¹¹. Kanakull kuulub II kaitsekategooriasse ning on häirimise suhtes tundlikud just pesitsusperioodi algul. Kaitsealuse loomaliigi isendi tahtlik häirimine paljunemise ja poegade kasvatamise ajal keelatud¹². Kuna kavandatav üritus toimub juuli lõpus pesitusperioodi lõpus, mil valdav osa kanakulli poegi hakkab või on lahkunud pesast, siis tõenäoliselt ei kaasne väikeses lõigus kanakulli elupaigas ratastega läbistamisel mööda olemasolevat metsarada liigile olulist häirimist.

Otepää hoiuala¹³ rattamaratoni rada ei läbi, vaid kulgeb mööda hoiuala välispiiri olemasolevaid teid pidi. Hoiualal on keelatud nende elupaikade ja kasvukohtade hävitamine ja kahjustamine, mille kaitseks hoiuala moodustati ning kaitstavate liikide oluline häirimine, samuti tegevus, mis seab ohtu elupaikade, kasvukohtade ja kaitstavate liikide soodsa seisundi¹⁴.

Keskkonnaamet, olles tutvunud esitatud dokumentidega ning arvestades asjaoluga, et maratonirajad kulgevad kaitsealal ning hoiualal pikka aega kasutusel oleval trassil ja ühtlasi tegemist on traditsioonilise üritusega, mille toimumine varasematel aastatel kaitsealade kaitseväärtuste seisundit püsivalt kahjustanud pole, on seisukohal, et rattamaratoni läbiviimine ei mõjuta oluliselt kaitsealade ja hoiuala kaitse-eesmärkide saavutamist ega kahjusta oluliselt nende seisundit. Keskkonnaametil ei ole vastuväiteid kavandatava ürituste osas.

Lähtudes ülaltoodust ning Elva maastikukaitseala kaitse-eeskirja § 10 lg 2 punktist 4 **nõustub Keskkonnaamet Eesti rattamaratoni sarja Estonian cup IV etapi raames 24. Elva rattamaratoni läbiviimiseks 27. juulil 2024 tingimusel, et ürituse korraldamisel järgitakse järgmisi tingimusi:**

⁶ Elva Maastikukaitseala kaitse-eeskirja § 10 lg 2 punkt 4

⁷ Elva maastikukaitseala kaitse-eeskirja §15 lg 2 punkt 2

⁸ Vabariigi Valitsuse 01.12.2016 määrus nr 135 „Otepää looduspargi kaitse-eeskiri“

⁹ Registrikoodid KLO1101646 ja KLO1100447

¹⁰ Otepää looduspargi kaitse-eeskirja § 15 lg 2 punkt 1

¹¹ Registrikood KLO9131768

¹² Looduskaitseadus § 55 lõige 6

¹³ Vabariigi Valitsuse 15.12.2005 määrus nr 311 „Hoiualade kaitse alla võtmine Valga maakonnas“

¹⁴ Looduskaitseaduse § 32 lõige 2

1. kaitstavatel aladel on ratturitel liikumine lubatud ainult rajaskeemil näidatud teede piirides. Vältida tuleb looduse kahjustamist ja kõrvalekaldeid, eriti metsaradadel ja sihtkaitsevööndis;
2. mootorsõidukitega on lubatud liigelda ja neid parkida vaid selleks ettenähtud ja tähistatud kohtades, välja arvatud järelevalve- ja päästetöödel;
3. hiljemalt 30.07.2024 on likvideeritud ürituse territooriumil ja selle vahetus läheduses ürituse käigus tekkinud prügi ning eemaldatud ürituse läbiviimisega seotud tähistus;
4. võistluse korraldamiseks on vajalik ka maaomanike nõusolek.

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul selle teatavaks tegemisest, esitades vaide korralduse andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Märt Holtsmann

juhtivspetsialist

looduskasutuse osakond

Maret Voolaid 59064927

maret.voolaid@keskkonnaamet.ee